

Tlačová správa

Bratislava, 26. jún 2025

Návrat k modernistickým vilám, remeselná premena stodoly na azyl pre umenie, komunitná sauna na palube hudobného klubu. Nominácie na ocenenie CE ZA AR 2025 sú známe

Aktuálny ročník ocenenia CE ZA AR má za sebou ďalší míľnik. Odborná porota, zložená zo slovenských aj zahraničných odborníkov a odborníčok, navštívila počas uplynulého týždňa 31 realizovaných diel, ktoré postúpili do druhého kola prehliadky. Spomedzi nich porota určila nominované diela v jednotlivých kategóriách. Víťazné diela sa dozvieme na slávnostnom vyhlásení 2. októbra 2025.

Slovenská komora architektov tento rok už po 24 raz ocení to najlepšie zo súčasnej slovenskej architektúry cenami za architektúru CE ZA AR. Z 93 prihlásených architektonických realizácií v 1. kole, odborná porota v zložení: Samppa Lappalainen (predseda), Reto Gmür, Henrieta Moravčíková, Till Rehwaldt, Oliver Sadovský, Silja Tillner a Zuzana Zacharová, zúžila výber na 31 diel, ktoré osobne v priebehu minulého týždňa navštívila. Intenzívny týždeň na cestách plný vizuálnych vnemov a intenzívnych diskusií vyústil do záverečného hodnotenia a výberu nominovaných diel v jednotlivých kategóriách.

Na ceste za súčasnou slovenskou architektúrou

Tohtoročné nominácie ukazujú, ako možno problematické nehnuteľnosti premeniť na hodnotné obytné prostredie a ako sa dá cestou udržateľného narábania s existujúcimi stavbami prispieť k obnove centra mesta.

Aktuálny ročník tiež predstavuje cestu ako môže vyzerat' moderná regionálna výstavba a využitím tradičných remeselných postupov a lokálneho materiálu, súčasne, ako dlhodobá spolupráca s architektami a architektkami umožňuje vznik netypických výrobných hál s pridanou hodnotou, ale aj prístupy, ako možno vtiahnuť prehliadanú skupinu užívateľov a užívateľiek mesta do jeho centra alebo umožniť bezbariérový prístup k športoviskám a k rekreácii.

Ocenenie prináša aj návrat k architektonickému dedičstvu 70. rokov, ďalej tiež príklad úspešnej premeny okrajového dopravného uzlu na kvalitné obytné prostredie s veľkorysými pobytovými plochami, rovnako aj názor na prezentáciu predajne odevnej značky ako filmovej projekcie v minimalistickom interiéri.

CE ZA AR je #domaveurópe

Súčasná Európa predstavuje koncept spoločných hodnôt, priorít a cieľov a Slovensko má v takejto Európe svoje prirodzené miesto. Cena za architektúru CE ZA AR, ktorej vyhlasovateľkou je Slovenská komora architektov, si tento rok osvojuje heslo #domaveurópe.

Slovenská architektúra, rovnako ako slovenská kultúra, sú neoddeliteľnou súčasťou a obohatením európskeho kultúrneho priestoru. Architekti, urbanisti a krajinní architekti zohrávajú zásadnú úlohu pri tvorbe harmonického, prístupného a odolného prostredia. Prepájajú históriu so súčasnými výzvami, rešpektujúc pri tom princípy otvorenosti, demokracie, sociálnej a environmentálnej zodpovednosti. Vo svojej práci prirodzene prekračujú geografické, kultúrne a medziodborové hranice. Využívajú cezhraničnú mobilitu, ktorú im prináša členstvo v SKA, zapájajú sa do medzinárodných súťaží a výmeny poznatkov. Svojou tvorbou prispievajú k aktuálnemu európskemu diskurzu o architektúre, ktorý je zároveň obohatením domácej architektonickej scény a príležitosťou pre rozvoj talentov.

Slovenská architektúra je tak úzko prepojená s európskym kultúrnym kontextom, v ktorom sa snúbia tradície, inovácie a zodpovednosť voči budúcnosti. Je preto prirodzené, že ocenenie Slovenskej komory architektov CE ZA AR 2025 sa svojim tohtoročným mottom #domaveurope hlási k Európe.

Nominácie CE ZA AR 2025

Tento rok porota určila 23 nominácií na ocenenie CE ZA AR v jednotlivých kategóriách nasledovne:

RODINNÉ DOMY

Rekonštrukcia rekonštruovaného domu

Plavecký Štvrtok

Ateliér: Kilo / Honč

Architektúra: Richard Kilo, Matej Honč, Ľubomíra Blašková

Foto: Matej Hakár

Anotácia prihlasovateľa:

(Rozhovor na prvej obhliadke domu) Richard: "Ono je to vlastne úžasné tak ako to je. Nádherné miesto. Ostatné, zdá sa, nie je až tak dôležité." Matej: "Áno, pekné sa okuká. Akurát ten dom sa nám akosi odvracia chrbtom, čo myslíš?" Rekonštrukcia rekonštruovaného domu. Architektúra bez architektúry. Rešpektovanie. Práca s kontextom, nový program. Toto nám stačí. Naozaj.

Vyjadrenie poroty:

Prestavba staršieho domu je dôkazom toho, že aj problematické nehnuteľnosti možno premeniť na hodnotné obytné prostredie. Architekti prostredníctvom invenčných intervencií obrátili naruby pôvodnú uzavretú dispozíciu a vytvorili niekoľko pozoruhodných sekvencií poloootvorených priestorov prepojených medzi sebou aj s exteriérom.

Dom BANÁNKA

Banka

Ateliér: Paulíny Hovorka Architekti

Foto: Matej Hakár

Anotácia prihlasovateľa:

Rodinný dom Banánka reaguje na okolitý prírodný kontext svojho surovou prírodnou materialitou, horizontálnym tvarom a jasnou funkcionalitou minimalistického dizajnu. Zážitok z bývania v ňom je postavený na tesnom prepojení interiéru s exteriérom a to predovšetkým prostredníctvom presklených stien lemujúcich značnú časť stavby. Prepojenie je možné maximalizovať odsunutím sklenenej fasády medzi centrálnou obytnou halou, terasou a záhradou s jazerom, pričom táto možnosť nie je len formalitou, v priebehu rozšírenej letnej sezóny sa často využíva. Do interiéru sa tak vtiahne melancholická atmosféra skalnej záhrady s pretekajúcim potokom, záhradným jazerom - rybníkom a vysokými stromami v okolí.

Vyjadrenie poroty:

Priestorové riešenie domu s plynulým prepojením interiéru s exteriérom pripomína slávne modernistické vily 20. storočia. Veľkorysá dispozícia doplnená minimalistickým interiérom predstavuje zaujímavý kontrast k exoticky riešenej záhrade.

Rodinný dom Strmé domky

Bratislava

Ateliér: Eckhardt studio

Architektúra: Martin Eckhardt, Matej Brondoš, Šimon Vacek

Krajinná Architektúra: Ivan Tužinský

Foto: Martin Eckhardt

Anotácia prihlasovateľa:

V historickej štruktúre Starej Dúbravky sme navrhli rodinný dom s tromi bytovými jednotkami, ktorý prepája tradičný archetyp vidieckeho domu so súčasným výrazom. Kompozícia troch objemov reaguje na terén aj mierku okolia, pričom každá jednotka má priamy vzťah so záhradou. Použili sme prírodné materiály v tlmených tónoch, aby sme dosiahli harmonické začlenenie do prostredia. V úzkej spolupráci s pamiatkovým

úradom sme hľadali optimálne riešenia pre kontext zóny. Projekt kombinuje komunitný charakter so zachovaním individuality bývania.

Vyjadrenie poroty:

Rodinný dom s troma samostatnými bytmi vstúpil s rešpektom do historického prostredia centra Dúbravky, na ktoré reaguje tradične tvarovanou hmotou aj použitými materiálmi. Rozdelenie programu do troch na seba nadväzujúcich kompaktných hmôt je sviežou interpretáciou radovej zástavby.

Dom v Dolnej Lehote

Dolná Lehota

Ateliér: What architects.

Architektúra: Tomáš Krištek, Ondrej Kurek, Laura Krišteková, Jakub Krištek

Foto: Tomáš Krištek

Anotácia prihlasovateľa:

Podobu rodinného domu situovaného na úpätí Nízkych Tatier v stredoslovenskej dedine už od počiatku definovalo okolité prostredie. Objekt rozvíja tradičné architektonické princípy v podobe archetypálnej hmoty so sedlovou strechou, drevenej svojpomocne postavenej konštrukcie, ako aj funkčným členením vnútorného priestoru na tri základné polia. Tie sú však pretransformované do novej podoby tak, aby pri zachovaní jednoduchej stavby vznikol vzdušný a presvetlený priestor, reflektujúci potreby súčasného bývania s dôrazom na remeselný detail. Hlavný objekt domu urbanisticky uzatvára menšia stavba prístrešku s dielňou s rovnakým konštrukčným, výtvarným a materiálovým základom.

Vyjadrenie poroty:

Rodinný dom svojou formou aj citlivým umiestnením dokonale zapadá do miestneho prostredia. Prostredníctvom vývoja tradičných remeselných postupov a využitím lokálneho materiálu ukazuje, ako môže vyzerat' moderné regionálne stavanie.

BYTOVÉ DOMY

Nový Ružinov

Bratislava

Ateliér: Compass Architekti, Laboratórium architektúry krajiny

Architektúra: Matej Grébert, Juraj Benetin, Juraj Kurpaš, Milan Andrejko

Krajinná Architektúra: Michal Marcinov, Matúš Antolík, Zuzana Antolíková, Andrej Morávek, Katarína Stanislavová, Zuzana Kovaľová

Statika: Peter Hörmann

Foto: DYNAMREET visual studio

Anotácia prihlasovateľa:

Urbanistická myšlienka reaguje na danosti okolia-najmä na dopravnú infraštruktúru a existujúcu individuálnu bytovú výstavbu. Na základe toho, návrh zdefinoval „pevnú“ urbanistickú štruktúru doskových domov zo strany diaľnice a rozvoľnených bodových domov smerom k existujúcim rodinným domom. Vznikol tak inkluzívny vnútorný pobytový park, ktorého základným konceptom je dvor. V ňom sa premietajú rôzne funkcie v rámci verejného alebo súkromného priestoru-predzáhradiek. Park takto tvorí súbor mestských dvorov v novovznikajúcej lokalite a je prepojený na park vybudovaný v rámci predchádzajúcej výstavby. Spolu tak tvoria kontinuálny „vnútroblokový“ zelený priestor.

Vyjadrenie poroty:

Bytový komplex predstavuje úspešnú premenu zvyškového priestoru na okraji dopravnej infraštruktúry hlavného mesta na kvalitné obytné prostredie. Najväčším benefitom sú veľkorysé exteriérové plochy bytov, balkóny, lodžie a predzáhradky, orientované do parku vo vnútrobloku.

Nová Vajnorská

Bratislava

Ateliér: Compass Architekti

Architektúra: Matej Grébert, Juraj Benetin, Roman Janata, Matúš Grega – Jakub

Grafický dizajn infografiky: Lucia Benetínová Andrejková

Foto: Matej Hakár

Anotácia prihlasovateľa:

Dom dopĺňa blokovú zástavbu kvalitných bytových domov z polovice 20. storočia. Každý z domov v najbližšom okolí má svoj architektonický charakter a je zároveň skromným dielom väčšej skladačky. Na to nadväzuje expresívnejšia lícová fasáda tvorená vystupujúcimi hliníkovými oknami a balkónmi, kabrinčovým keramickým obkladom a preskleným partrom. Rub domu je otočený do tichého dvora, ktorého krajinárske riešenie je zámerne jednoduché. A to aby v ňom vynikol pôvodný mohutný strom, ktorému sa podriadil aj tvar podzemných podlaží. V interiéri spoločných priestorov je odprezentovaný obnažený nosný filigránový prefabrikovaný systém, ktorý je v kontraste s kobercom a zrkadlovou navigačnou grafikou.

Vyjadrenie poroty:

Architektom sa podarilo vstúpiť do existujúcej zástavby významnej bratislavskej radiály kultivovaným riešením, ktoré prispieva k zvýšeniu hodnoty tamajšieho urbánneho prostredia a súčasne poskytuje obyvateľom všetky benefity bývania v meste. Významným príspevkom k lokálnej stavebnej praxi je využitie prefabrikovaných betónových panelov.

Bytový dom Hausberg

Bratislava

Architektúra: Ilja Skoček

Krajinná Architektúra: Katarína Čárska

Spolupráca: Danica Ščepková, Michal Dinda, Michal Kontšek

Foto: Peter Jurkovič

Anotácia prihlasovateľa:

Hausberg je bytový dom so 46 bytmi vo vilovej štvrti na Palisádach. Keď sme hľadali jeho architektonickú tvár, pokúsili sme sa navrhnuť dom, ktorý akoby tu stál už dávno. Nie okázalý ani výrazný, naopak zdanlivo všedný a obyčajný. Taký, čo nepúta pozornosť, nesrší nápadmi, ale ktorého kvalita a solídnosť je zrejmá aj bez nich. Dom, ktorému sluší starnúť. Jeho fasáda zo štokovaného betónu má pripomínať charakteristické škrabané brizolitové omietky susedných domov. Táto betónová škrupina chráni drevené jadro, ktoré prechádza do veľkorysých spoločných priestorov schodiska a chodieb.

Vyjadrenie poroty:

Bytový dom je príkladom dokonale prepracovaného architektonického riešenia v zmysle priestorovej koncepcie, použitých materiálov aj remeselného spracovania. Do cenného historického prostredia bratislavského Hausbergu tak prináša ďalšiu vrstvu dobovej predstavy o bývaní.

OBČIANSKE A PRIEMYSELNÉ BUDOVY

Kancelárska a výrobná budova MTS H4

Krivá

Ateliér: FORM A21

Architektúra: Ján Jacko, Richard Koseček, Ján Kuva, Ákos Takács

Krajinná Architektúra: Miriam Húšťavová

Iné: Šimon Chmelár (konštrukčné riešenie), Vladimír Kobliška (konštrukčné riešenie), Andrej Valent (konštrukčné riešenie), Mojmír Vychodil (konštrukčné riešenie), Peter Somorovský (statika betónových konštrukcií), Miroslav Fašang st. (statika oceľových konštrukcií)

Foto: Dominik Sepp

Anotácia prihlasovateľa:

Budova je súčasťou výrobného areálu. Jej hmota je rozdelená na kancelársku a výrobnú časť. Kancelárska časť má 2 nadzemné podlažia a svojím pôdorysným tvarom pripomína štvorlístok. Smerom do zadnej časti sa tiahne výrobná hala. Strechu haly tvoria svetlíky, ktoré vykresľujú charakteristický pílový profil. Celá kancelárska časť má z vonkajšej strany priebežnú terasu. Terasa je po celom obvode podopretá drevenými konštrukčnými prvkami do tvaru V, čím vzniká charakteristická kresba fasády. Drevo bolo zvolené za hlavný výrazový prostriedok ako

charakteristický materiál regiónu Oravy. Rovnako aj zvlnený pôdorysný tvar má za cieľ poukázať na blízke prírodné prostredie a "splynúť" s ním.

Vyjadrenie poroty:

Výrobné podniky dnes na vidiek spravidla neprinášajú nič iné, než pracovné miesta. Príklad z Krivej však ukazuje úplne iný prístup. Dlhodobá spolupráca s architektmi umožnila vznik súboru budov, ktoré sú pozoruhodné svojim priestorovým riešením, použitými konštrukciami a materiálmi aj výnimočne citlivým výberom vegetácie v exteriéri.

Dostavba Základnej školy - I. etapa Nový pavilón školy a II. Etapa Multifunkčná hala Bernolákovo

Ateliér: BAKYTA ARCHITEKTI

Architektúra: Róbert Bakyta, Ľubomíra Blašková

Iné: Michal Pacher (projekt pre Stavebné povolenie), Tatiana Kuva (architektonická štúdia), Denis Zeman (zámočnícke výrobky, fasády), Karina Humajová (interiérové a materiálové riešenie), Ján Majerník (stavebnotechnické riešenie), Pavol Drha (statika), Július Vass (architektonické riešenie fasády Dostavby ZŠ), Jaroslav Rell (zámočnícke výrobky Dostavby ZŠ)

Foto: Matej Hakár

Anotácia prihlasovateľa:

Cieľom dostavby bloku bolo vytvoriť jeden harmonický a kompaktný celok s existujúcou budovou ZŠ. Dostavba pavilónu školy preberá kompozičné znaky existujúcej ZŠ z roku 1935. Zostava novej a pôvodnej figúry urbanisticky definuje blok a vzniknutá kompozícia vymedzuje nový verejný priestor detského ihriska. Základ figúry tvorí hranol, ku ktorému sú priradené 2 menšie objemy: jedáleň a kabinety. Hmota haly dopovedáva severnú hranu bloku. Ponorenie hmoty do terénu reflektuje zámer minimalizovať objem voči zástavbe rodinných domov a maximalizovať zelenú plochu. Budova pozostáva z 2 objemov: nižší objem zázemia a vystupujúci objem telocvične.

Vyjadrenie poroty:

Dynamicky rastúce obce v okolí Bratislavy dlhodobo trpia nedostatkom verejnej infraštruktúry. Dostavba pôvodného areálu základnej školy priniesla nielen kultivované navýšenie pôvodnej kapacity, ale výstavbou športovej haly vytvorila pre obec aj nový verejný priestor.

Revitalizácia polyfunkčného objektu "UNIDOM"

Trenčín

Ateliér: Hubinský ateliér

Architektúra: Juraj Hubinský, Alexandra Kotrusová, Peter Kuklica, Martin Smerek

Stavebno-technické riešenie: Roman Rosina

Foto: Matej Hakár

Anotácia prihlasovateľa:

V návrhu revitalizácie využívame variabilnosť pôvodného skeletu a nadväzujeme naň prísny rast fasád, ktoré pripravujú objekt na nový účel a nechávajú priestor aj na zmenu dispozície na inú funkciu. Na pôvodne 4 podlažný objekt osádzame 5-te ustúpené podlažie. Oceľová konštrukcia a presklená fasáda mu dodáva ľahkosť. Osadenie objektu v minulosti mimo pôvodnú uličnú čiaru malo za následok vytvorenie predpolia domu, ktoré meníme na piazzetu so stromami a rozširujeme tak verejný priestor. Návrh reflektuje svoje okolie a simuluje správanie fasád okolitých domov. Plnšia fasáda je odkazom na historické mestské domy v okolí charakteristické svojím vzhľadom murovaných objektov s bodovými otvormi.

Vyjadrenie poroty:

Prestavba štandardnej administratívnej budovy z druhej polovice 20. storočia je príkladom udržateľného narábania s existujúcimi stavbami. Výtvarne atraktívne priečelie a citlivé riešenie nástupu do budovy v priestore ulice súčasne ukazuje, ako možno aj jednotlivou investíciou prispieť k obnove centra mesta.

Vinárstvo S Strekov

Strekov

Ateliér: What architects.

Architektúra: Tomáš Krištek, Ondrej Kurek, Michal Krcho

Foto: Matej Hakár

Anotácia prihlasovateľa:

Projekt Vinárstva S, reflektujúci okolité vinárske domy malej mierky, bol postavený na rozdrobení programu na šesť menších objemov. Tie vytvárajú dva funkčne aj vizuálne odlišné priestory, pričom spoločenská časť vinárstva a výrobný objekt sú sústredené okolo centrálného dvora so stromom a v ich podzemí je zachovaná historická vinná pivnica. Z výtvarno-kompozičného hľadiska vinárstvo tvoria jednoduché archetypálne stavby bielej farby. Tá má okrem svojej estetickej funkcie zamedziť prehrievaniu stavby a tým dosiahnuť efekt prirodzenej klímy. Výtvarné dotvorenie fasády v podobe štrukturovanej omietky a dubových oblúkových dverí, okien a okeníc odkazuje na tradičné miestne staviteľstvo.

Vyjadrenie poroty:

Architekti koncipovali vinárstvo ako štruktúru voľne stojacich objektov, pričom formálne aj rozmermi nadviazali na pôvodné vinohradnícke stavby v okolí. Týmto citlivým spôsobom sa im podarilo vytvoriť jedinečné miesto, ktoré miestnu tradíciu nielen kultivuje ale násobí aj jej potenciál pre 21. storočie.

Nové sídlo spoločnosti Magna Energia

Piešťany

Rok realizácie: 2024

Ateliér: ateliér GARAD, Stavikon Piešťany

Architektúra: Lukáš Rypák, Veronika Rypák Vaňo, Karol Volf, Karina Humajová, Jaroslav Konečný

Anotácia prihlasovateľa:

Nové sídlo spoločnosti Magna Energia vzniklo prestavbou bývalého areálu Heliand, kde sa vyrábali vianočné svetielka. Návrh vzišiel z architektonickej súťaže. Projekt zachováva pôvodnú výrobnú halu s priznanými konštrukciami, replikuje historickú mestskú vilu orientovanú do ulice a dopĺňa areál o prístavbu z recyklovaných tehál a drevených CLT panelov. Architektúra prirodzene rešpektuje pôvodnú urbanistickú štruktúru a vytvára komorné nádvorie, ktoré spája staré s novým. Interiéru dominuje kombinácia betónu, tehly a dreva, čím vzniká autentický priestor. Budovu charakterizujú priehľady, pobytové terasy a zákutia, ktoré odrážajú hodnoty spoločnosti – rodinnosť, transparentnosť a komunita.

Vyjadrenie poroty:

Konverzia areálu bývalej výroby vianočného osvetlenia je ukážkou citlivého narábania s duchom miesta. Architektonickému tímu sa podarilo oživiť spomienku na významnú súčasť piešťanskej identity a zároveň vytvoriť príjemné pracovné prostredie pre potreby investora.

FENOMÉNY ARCHITEKTÚRY

SJK Pavilón Kaviareň Ferdinand

Bratislava

Ateliér: studený architekti, Peter Stec, GRAU

Architektúra: Ján Studený, Peter Stec, Maroš Bátora, Petra Ďurišková

Interiér: Andrej Olah, Filip Marčák, Simona Fischerová

Foto: Alex Shoots Building

Anotácia prihlasovateľa:

Rekonštrukcia objektu SJK (arch. Ferdinand Konček 1982) sleduje zámer mesta vrátiť mu kvalitu po nevhodných prestavbách a vytvoriť z neho príťažlivý verejný priestor. Konceptom prestavby bolo vytvoriť vo vnútri univerzálny priestor pre kaviareň a malé spoločenské akcie, včleniť do neho chýbajúce zázemie kultúrnych akcií mesta odohrávajúcimi sa v exteriéri a v neposlednom rade verejné toalety. V návrhu sme kládli dôraz na funkčnosť, bezbariérovosť, bezpečnosť a udržateľnosť. Ľahký interiér - nerezová kuchyňa a kaviarenský mobiliár v prírodnom materiáli

(drevo) rešpektuje priestorový koncept a necháva kuchyňu otvorenú do kaviarne. Ideou je prepojenosť a zdieľanie.

Vyjadrenie poroty:

Kaviareň Ferdinand je exemplárnym príkladom toho, ako možno zvrátiť aj ten najhorší vývoj. Niekoľko desiatok rokov chátrajúce architektonické dielo zo 70. rokov v strede obľúbeného Sadu Janka Kráľa sa mestu podarilo vrátiť naspäť verejnosti vo vynovenej plne funkčnej podobe, ktorá plnohodnotne zohľadňuje nároky súčasných užívateľov.

Pustovňa pre Umenie

Hontianske Trst'any

Ateliér: Ateliér HAUS

Architektúra: Tomáš Ružiak , Matthias Marcel Jean Arnould, Robert Provazník, Viktória Žigmundová, Eva Šestina, Katarína Urgelová, Matúš Šestina, Miroslav Šestina

Iné: Stanislav Piatrik (konceptia investora), Mária Piatriková (konceptia investora), Ervín Surovec (statika), Marek Halász (oceľové konštrukcie)

Foto: Tomáš Ružiak

Anotácia prihlasovateľa:

Občianske združenie Pustovňa pre umenie adaptovalo stodolu v Hontianskych Trst'anoch na priestor pre súčasné umenie a krátkodobé umelecké rezidencie. Dielo vzniklo ako výsledok štvordňového workshopu s účasťou študentov architektúry zo Slovenska a Česka. Vzniknutý objekt – útočisko pre pustovníka – je uložený pod strechou stodoly a vytvorený z vrbového prútia, tradičného košíkárskoho materiálu. Projekt spája remeslo, architektúru a komunitu v jedinečnom priestore na rozhraní dočasného a trvalého.

Vyjadrenie poroty:

Tradičná hontianska stodola sa vďaka iniciatíve vlastníka, skupiny architektov a remeselnej práci študentov premenila na miesto stíšenia a umeleckej tvorby. Poetickú intervenciu pritom tvorí len krehké plató utkané z miestneho trstia priamo v jej krove.

Komunitná sauna Bobor

Bratislava

Architektúra: Martin Šichman, Matej Kurajda

Iné: Ján Brunovský (iniciátor projektu), Matej Mazák (iniciátor projektu), Peter Jančár (realizátor, Woodmaster), Matúš Neusch (statik), Branislav Jurčák (stavebné a dokončovacie práce), Michal Mikuš (vizuálna identita, logo), Dionýz Troskó (oceľ)

Foto: Katarína Janičková

Anotácia prihlasovateľa:

K zrealizovaniu sauny na Dunaji nás inšpirovalo viacero faktorov. Odseparovanie života mesta od rieky a absencia verejného saunovania s prírodným ochladením či sterilnosť nábrežia. Išlo nám aj o širšiu intervenciu do verejného priestoru s potenciálom rozšírenia funkcie nábrežia. Inšpiráciou nám bola aj minulosť nábrežia, keď sa rieka využívala aj na kúpanie. Kormová paluba Pink Whale sa ukázala ako vhodné miesto na osadenie sauny. Korma však bola príliš malá a sauna by sa na ňu len ťažko zmestila. Hmotovo sme chceli nadviazať na existujúcu kabínu kormidelníka a lodný dizajn si pýtal symetrické riešenie. Neostalo nám preto iné, ako saunu vysunúť nad vodnú hladinu.

Vyjadrenie poroty:

Pink Whale, loď permanentne ukotvená na brehu Dunaja v centre mesta, je už zavedeným hudobným klubom a miestom stretnutí lokálnej komunity. Sauna, ktorú skonštruovali na jej zadnej palube však prináša ďalší rozmer v podobe aktivácie rekreačného využívania rieky.

Umelecká rezidencia Poriadie

Poriadie

Ateliér: architekti SPDe

Architektúra: Štefan Lichvár, Mária Lichvárová, Michal Petráš, Alexander Schleicher, Petra Schleicher, Ernest Vajčovec, Viktor Bruthans, Miloš Kopták

Statika: Lukáš Kramarčík

Foto: Matej Hakár

Anotácia prihlasovateľa:

Projekt umeleckej rezidencie U Durcov v Poriadí je príbehom obnovy tradičnej kopaničiarskej usadlosti z prelomu 19. a 20. storočia. V malebnom prostredí Myjavských kopaníc získava nový význam ako priestor tvorby, stretnutí a inšpirácie. Obnova rešpektuje historickú hodnotu a pôvodný duch miesta, pričom zachováva jeho hmotnú podstatu a prináša premyslenú adaptáciu. V roku 2020 sa nový majiteľ rozhodol zachrániť objekt a pretvoriť ho na umeleckú rezidenciu, ktorá ožíva ako živý priestor spájajúci prírodu, históriu a súčasné umenie.

Vyjadrenie poroty:

Stará usadlosť na Myjavských kopaniciach dostala vďaka ambicióznemu programu v podobe umeleckej rezidencie a precíznej obnove šancu na druhý život. Je ukážkovým príkladom narábania s vidieckou historickou architektúrou bez nepatričnej nostalgie ale s hlbokým rešpektom k pôvodným hodnotám.

EXTERIÉR

Skatepark Janka Kráľa pod mostom SNP

Bratislava

Ateliér: U/U Studio

Architektúra: Jiří Kotal, Martin Hrouda, Lukáš Kalivoda, Jan Maleček, Andrea Nováková, Nikola Žuchová, Jakub Strejc

Foto: Kubo Križo

Anotácia prihlasovateľa:

Doposiaľ zanedbaný priestor pod mostom SNP sa premenil na celoročne využívanú oddychovú zónu v centre Bratislavy. V blízkosti Parku Janka Kráľa vznikol krytý betónový skatepark s rozlohou 1350 m², jeden z najväčších na Slovensku. Dispozícia rešpektuje dizajn mosta, pričom piliere funkčne rozdeľujú priestor na dve časti: street zónu pre pokročilých a voľnejšiu „plaza“ časť pre všetky úrovne. Dominantu tvorí betónový breh napojený na pôvodný svah. Park je oddelený žulovým obrubníkom a vďaka obnovenému osvetleniu zostáva aktívny aj po zotmení.

Vyjadrenie poroty:

Dlhodobu zanedbanú miesto pod najznámejším bratislavským mostom sa prostredníctvom intervencie v podobe skate parku premenilo na verejný priestor plný farieb a života. Pridanou hodnotou projektu je fakt, že je určený ťažiskovo pre prehliadaných tínedžerov a tínedžerky, ktorým umožňuje praktizovať ich obľúbený šport priamo v centre mesta.

Obnova sídliskového dvora Agátka

Trnava

Krajinná Architektúra: Ivana Štigová Kučírková

Iné: Michal Štiga (krajinná architektúra), Marian Papp (vodné hospodárstvo)

Foto: Lukáš Patrik

Anotácia prihlasovateľa:

Projekt revitalizuje 8-hektárové mestské územie na prírode blízky, komunitne orientovaný priestor. Integruje zeleň, detské ihriská, športoviská, umelý potok a jazierko – prvky, ktoré zlepšujú mikroklimu, podporujú biodiverzitu a zadržiavajú dažďovú vodu. Vznikol v spolupráci s obyvateľmi a ponúka inkluzívny priestor pre všetky generácie, ktorý spája ekologickú udržateľnosť s rekreáciou, vzdelávaním, pohybom a verejným životom.

Vyjadrenie poroty:

Väčšina veľkých panelových sídlisk na Slovensku stále trpí nízkou kvalitou verejného priestoru. Na najväčšom trnavskom sídlisku sa vďaka sérii citlivých intervencií podarilo vytvoriť inkluzívne miesto s aktivitami pre všetky generácie miestnych obyvateľov a pritom posilniť aj biodiverzitu pôvodného prírodného prostredia.

Lávka medzi stromami

Bratislava, Nové Mesto

Ateliér: plusminusarchitects

Architektúra: Maroš Fečík, Filip Kandráv, Tomáš Perďoch

Krajinná Architektúra: Eugen Guldan

Foto: Maroš Fečík

Anotácia prihlasovateľa:

Partizánska lúka je nástupným miestom obľúbenej rekreačnej zóny Železná studnička, slúžiacej bratislavčanom ako priestor pre rôzne formy oddychu a voľnočasového vyžitia. Navrhovaná lávka miesto debarierizuje a logicky prepája kľúčové komunikačné uzly. Trasovanie sa tiahne po prírodnej vrstevnici, využíva súčasti pôvodných kamenných schodísk, prekonáva rieku Vydricu a svojou figúrou rešpektuje existujúce vzrastlé stromy. S ohľadom na dlhodobú trvácnosť, minimalizáciu opráv, bezpečnosť a konštrukčnú subtilnosť je lávka navrhnutá zo žiarovo zinkovaných oceľových prvkov. Prítomnosť zelene, rieky a prechádzka ľahkou vznášajúcou sa konštrukciou tvoria poetickejšiu stránku inak pragmatického účelu.

Vyjadrenie poroty:

Lahká priehľadná oceľová konštrukcia lávky rieši zásadný problém bezbariérového prístupu k športoviskám a ihriskám najväčšej rekreačnej zóny v Bratislave.

Prostredím pritom prechádza nanajvýš nenápadne, bez toho aby narušila pôvodné kamenné schody či existujúcu vegetáciu.

INTERIÉR

KONOMI Tea House

Bratislava

Ateliér: MAPA

Architektúra: Patrícia Botková, Marián Stanislav

Spolupráca: Patrícia Štefaničková, Edina Koligyerová, Simona Tóthová

Foto: Matej Hakár

Anotácia prihlasovateľa:

Vytvorili sme ľahko čitateľnú dispozíciu, ktorá rešpektuje danosti priestoru (výklady, svetelné podmienky) a je založená na symetrii a kompozičných osiach. Časť pre zákazníkov je orientovaná do ulice, zázemie a sociálne zariadenia sú v hĺbke dispozície. Interiér je inšpirovaný japonskou architektúrou a to nie len po formálnej stránke. Na ústredný prvok barového pultu sme použili med', ako jeden z kľúčových materiálov japonských majstrov. Odkazom na Japonsko je tiež terrazo podlaha so širokou škárkou, ktorá je charakteristická pre povrchy v japonskej modernej architektúre. Celú túto jednoduchosť a materiálovú harmóniu sme zaobalili do nami

vlastného tvarovania, ktoré sa nesie celým interiérom v rôznych mierkach. V strope vytvárame dve vybratia, ktorými odhaľujeme pôvodné konštrukcie a materiál. Barový pult funkčne tvarujeme poloblúkom a definujeme tak priestor pre čajového majstra, zatiaľ čo v detailoch autorského mobiliáru profilujeme a ohýbame drevo pre dosiahnutie hry svetla a tieňa.

Vyjadrenie poroty:

Interiér čajovne je poetickou interpretáciou japonskej tradície. Vyhýba sa však všetkým klišé, ktoré by návštevník od takej prevádzky očakával. Použité materiály aj riešenie detailov pritom jednoznačne odkazujú na vzdialený ázijský predobraz.

NEHERA Store

Bratislava

Ateliér: Kilo / Honč

Architektúra: Richard Kilo, Matej Honč, Ľubomíra Blašková

Koncepčný vklad: Nehera, Jandl agency

Foto: Matej Hakár

Anotácia prihlasovateľa:

Udržateľnosť v architektúre a aj v móde pre nás predstavuje akýsi prirodzený a regenerovateľný už existujúci systém, ktorého podstatné vlastnosti chceme a vieme zachovať a udržiavať. Preto sa zameriavame na hlbšie pochopenie živého a vedomého prostredia a sociálneho aspektu. Predstavujú pre nás hlavnú podstatu tejto témy. Zároveň je našou základnou koncepciou riešenia priestoru poukázať aj na naratívy, ktoré sú, okrem iného, neodmysliteľne zastúpené v diele spoločnosti. Jemnosť, krása, prirodzenosť a udržateľnosť. Aj preto Nehera nepotrebuje interiérový dizajn, Nehera je dizajn.

Vyjadrenie poroty:

Napoly spustený záves predajného priestoru v jadre nákupného centra dáva najavo, že za ním pôjde o niečo mimoriadne. A je to presne tak. Tradičná odevná značka Nehera sa za oponou prezentuje minimalistickým interiérom, ktorému dominuje filmová projekcia zobrazujúca čisté línie jej aktuálnej kolekcie aj najkrajšie kúty Slovenska.

BUNY

Bratislava

Ateliér: Hubinský ateliér

Architektúra: Juraj Hubinský, Kornélia Lincéniová

Grafický dizajn: Magdaléna Scheryová

Foto: Matej Hakár

Anotácia prihlasovateľa:

Remeselná pekárňa sa nachádza v parteri bytového domu sídliska 500 bytov s

charakteristickým konštrukčným systémom, ktorý tvoria železobetónové stĺpy, murované steny a strop z betónových prefabrikátov. Tieto prvky spolu s ušľachtilou nerezou vytvorili materiálú schému celej prevádzky. Leitmotívom návrhu je odkrývanie vrstiev, narábanie s prirodzenou materialitou stavebných prvkov a "deformácia" charakteristická pre prácu s cestom. Tá sa objavuje v podobe oblej steny WC či iných vložených prvkoch a je previazaná s vizuálnou identitou prevádzky. Veľkoformátové okná ponúkajú rôzne typy sedenia na parapetoch zvnútra aj zvonku kde sa zapájajú do dialógu s ulicou a kultivujú verejný priestor.

Vyjadrenie poroty:

Remeselná pekárň s kaviarňou láka okoloidúcich nielen svojimi produktmi, ale aj interiérom, ktorému dominuje obnažená konštrukčná podstata domu doplnená prvkami z ušľachtilej ocele a dreva. Pridanou hodnotou riešenia sú do ulice smerujúce veľké výklady oživujúce uličný parter.

Interiér Krajskej knižnice P. O. Hviezdoslava v Prešove

Prešov

Ateliér: DOXA & bistan architekti

Architektúra: Matúš Bišťan, Maroš Mitro, Ondrej Jurčo, Tomáš Boroš, Jakub Števenka, Pavel Bakajsa

Iné: Ivan Tatala (statika), Tomáš Eisner (grafický dizajn), Iveta Hurná (zadávatelka a koordinátorka projektu), Vincent Ung (spolupráca na súťažnom návrhu), Martina Hončárová (spolupráca na súťažnom návrhu), Ján Hlodák (spolupráca na súťažnom návrhu)

Foto: Alex Shoots Buildings

Anotácia prihlasovateľa:

Knižnica pozostáva z troch pamiatkovo chránených meštianskych domov. Interiér vychádza z paláцovej mierky hlavných siení a podporuje ich priestorové pôsobenie. Navrhujeme gradientné zahusťovanie priestoru regálmi odspodu smerom nahor. V hlavných sieňach na prízemí umiestňujeme k obvodovým stenám po dva dvojposchodové regále, ktoré sú zavesené na pridatých stropných oceľových nosníkoch. Takto sa z regálu, ktorý nesie veľkú váhu kníh, stáva efemérna záclonová konštrukcia. Na druhom a treťom poschodí umiestňujeme dlhé rady políc v rôznych mierkach. Meniaci sa vzťah medzi regálmi a priestorom pomáha návštevníkovi orientovať sa v knižnici.

Vyjadrenie poroty:

Krajská knižnica prenesie návštevníka do sveta literatúry nielen metaforicky ale aj fyzicky, pričom zároveň plní dôležitý verejný záujem – vzdelávanie miestnej populácie. Architekti doplnili veľkorysý priestor vo vnútri historických meštianskych budov sústavou ľahkých oceľových políc, ktoré tvoria zdanlivo krehký rámec svojej náplni, knihám.

Vyhlásenie víťazov

Okrem diel ocenených v 6-tich kategóriách budú v rámci galavečera vyhlásené aj dve špeciálne ocenenia.

„**Cena verejnosti**“ je udeľovaná na základe internetového hlasovania, ktoré prebehne počas septembra na internetovom portáli <https://cezaar.sk/>. Hlasovanie verejnosti je podporené generálnym mediálnym partnerom ocenenia Denníkom N, v rámci rubriky Minúta po minúte, počas mesiaca september.

Ocenenie „**Patrón architektúry**“ udeľuje predstavenstvo Slovenskej komory architektov za osobitný prínos pre rozvoj architektúry, ktorý nie je vyjadrený architektonickým dielom, ale, naopak, je výsledkom práce osobnosti, miestnej samosprávy alebo inštitúcie, ktorá sa zaslúžila o rozvoj architektúry na Slovensku.

Slávnostné vyhlásenie ocenených diel sa uskutoční vo štvrtok 2. októbra 2025 v Starej tržnici v Bratislave. Nepremeškajte priamy prenos odovzdávania CE ZAAR 2025 na Dvojke STVR.

Ocenenie CE ZA AR

Vyhlasovateľ: Slovenská komora architektov

Organizačný partner: Inštitút Slovenskej komory architektov (ISKA)

Generálny partner: DANUCEM

Z verejných zdrojov podporil hlavný partner projektu: Fond na podporu umenia

Partner mobility: Mercedes-Benz Slovakia

Záštitu nad ocenením prevzal starosta mestskej časti Staré mesto a združenie Samosprávne kraje Slovenska.

Kontakt pre médiá:

Broňa Tarnócy

+421 905 410 548

tarnocy@komarch.sk

cezaar@komarch.sk

www.cezaar.sk

facebook.com/slovenskakomoraarchitektov/

instagram.com/ce_za_ar

tiktok.com/@ce_za_ar

Slovenská komora architektov je samosprávna stavovská právnická osoba nepodnikateľskej povahy so sídlom v Bratislave s preneseným výkonom štátnej správy. Bola zriadená zákonom Slovenskej národnej rady č. 138/1992 Zb. o autorizovaných architektoch a autorizovaných stavebných inžinieroch. Svoju činnosť financuje z vlastných príjmov bez štátnych dotácií. Je členom Architektonickej rady Európy ACE a súčasťou siete príslušných orgánov v architektúre ENACA. Slovenská komora architektov okrem iných zákonom stanovených úloh overuje súťažné podmienky súťaží návrhov v oblasti architektúry a poskytuje vyhlasovateľom odbornú pomoc pri organizovaní verejných súťaží a ich vyhodnocovaní, stará sa o stavebnú kultúru a harmonické utváranie územia a sama zabezpečuje prehliadku Cena Slovenskej komory architektov CE ZA AR.